

Pusztavám Község Önkormányzata Képviselő-testületének

2/2025. (I. 31.) önkormányzati rendelete

a helyi jelentőségű védett természeti terület és emlékek védetté nyilvánításról

[1] Pusztavám Község Önkormányzat Képviselő-testülete felismerve, hogy a helyi természeti értékek és természeti területek a település sajátos és pótolhatatlan részei, fenntartásuk, kezelésük, állapotuk javítása, a természeti örökség és a biológiai sokféleség oltalma a helyi természeti értékek hatékony védelmének létrehozását igényli, ezért szükséges a tárgykörben önkormányzati rendelet megalkotása.

[2] Pusztavám Község Önkormányzat Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 36. § (1) és 55. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró területileg illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

(1) Pusztavám Község Önkormányzata Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja a Pusztavámi vadászház parkját (a továbbiakban: park) nevű természetvédelmi területet.

(2) A park helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 1,24 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számát az 1. melléklet tartalmazza.

(3) A terület legfontosabb természeti értékei a Vadászház parkjában élő idős fák, melyek kiváló táplálkozó-, fészkelő- és búvóhelyet biztosítanak számos védett xilofág rovar, énekesmadár és emlős részére.

(4) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a park területén élő értékes növényállomány és védett állatfajok megőrzése.

2. §

(1) Pusztavám Község Önkormányzat Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti emlékké nyilvánítja Pusztavámi Rk. templom környezetében álló 10 db vadgesztenyefa (Pusztavám 1237 hrsz.) és Pusztavámi Rk. temetőben álló 1 db hársfa (Pusztavám 399 hrsz.) (a továbbiakban: vadgesztenyefák és hársfa) nevű természeti emléket.

(2) A vadgesztenyefák és a hársfa helyi jelentőségű védett természeti emlékek kiterjedése 1,17 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számait az 1. melléklet tartalmazza.

(3) A terület legfontosabb természeti értéke a pusztavámi Rk. templom környezetében álló vadgesztenyefák és a Pusztavámi Rk. temetőben álló hársfa.

(4) A vadgesztenyefák és a hársfa idős korukkal, markáns és karaktert meghatározó megjelenésükkel régóta a község fontos esztétikai színtestjei.

(5) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a vadgesztenyefák és a hársfa hosszútávú védelmének biztosítása, természeti értékének fenntartása. A vadgesztenyefák és a hársfa védett énekesmadárfajok tartózkodási és táplálkozó helye.

3. §

(1) A parkról készült térkép a rendelet 2. mellékletét képezi.

(2) A vadgesztenyefákról és a hársfáról készült térkép a rendelet 3. mellékletét képezi.

(3) A park helyi jelentőségű védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét a 4. melléklet tartalmazza.

(4) A vadgesztenyefák és a hársfa helyi jelentőségű védett természeti emlék kezelési tervét a 5. melléklet tartalmazza.

(5) A park természetvédelmi kezelési feladatait a Vérteserdő Zrt. látja el.

(6) A vadgesztenyefák és a hársfa természetvédelmi kezelési feladatait Pusztavám Község Önkormányzata szervezetével látja el.

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Csordás Mihály
polgármester

dr. Iván Szilvia
jegyző

A rendelet kihirdetve 2025. január 31. napján

dr. Iván Szilvia
jegyző

Védett értékek helyrajzi számai

1. A Pusztavámi vadászház parkja és a hozzá tartozó park ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma

	Fekvés	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma
1	Belterület	1030/1

2. A Pusztavámi Rk. templom környezetében álló 10 db vadgesztenyefa ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma

	Fekvés	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma
1	Belterület	1237

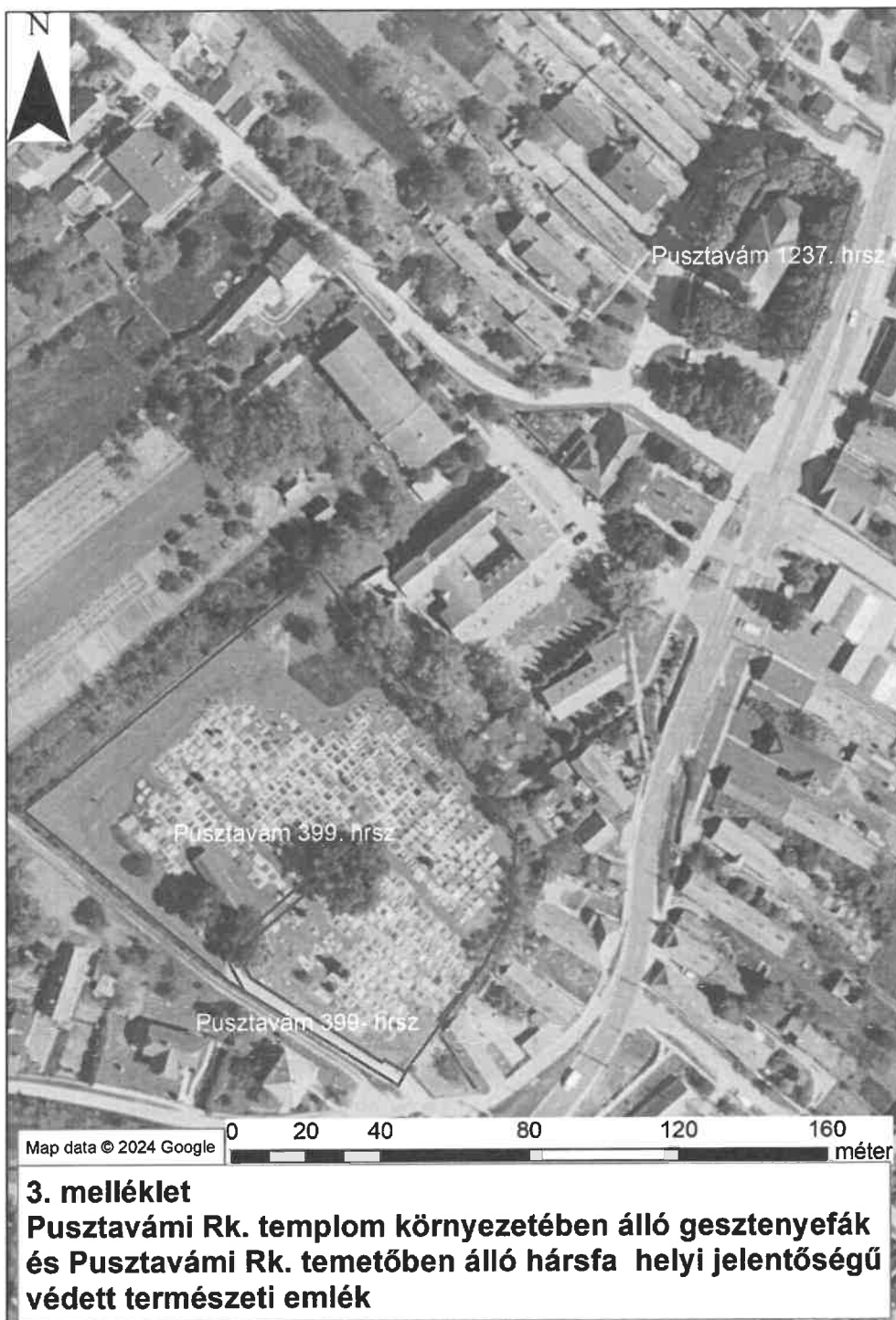
3. A Pusztavámi Rk. temetőben álló 1 db hársfa ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma

	Fekvés	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma
1	Belterület	399

Vadászház parkjának térképi megjelölése

Természeti emlékek térképi megjelölése

Pusztavámi vadászház parkja helyi jelentőségű védett természeti terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- 1.1. A Pusztavámi vadászház park (továbbiakban: park) természeti állapotának fenntartása, javítása.
- 1.2. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
- 1.3. Őrizze meg a park jellegét, térszerkezetét, növényanyagát, biológiai sokféleségét.
- 1.4. A közművelődés, ismeretterjesztés, a szabadidő természetes környezetben történő kulturált eltöltésének elősegítése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- 2.1. A park környezetének megóvását és az egyéb természetvédelmi célkitűzések elérését segítő tevékenységek támogatása.
- 2.2. A park ökológiai állapotának megőrzése, a telepítés feltételeinek biztosításával az ökológiai állapot javítása. A növényzet sokféleségének növelése.
- 2.3. A park esztétikumának növelését eredményező fajok alkalmazása.
- 2.4. A park idős, kiöregedett egyedeinek egészségi ápolása. A fák egyedi kezelése, egyedi alakítása.
- 2.5. Nem megengedettek a parkot veszélyeztető vagy károsító, megsemmisítését eredményező tevékenységek.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

3.1.1.1. A biológiai korhatárt elérő, gombásodó, kiszáradó, beteg, balesetveszélyes faegyedek eltávolítását – amennyiben balesetveszély elhárítása nem indokolja az azonnali beavatkozást – a vegetációs időszakon kívül végzi el a terület tulajdonosa vagy vagyongazdálkodója a helyi jegyzővel előzetesen egyeztetve.

3.1.1.2. A terület tulajdonosa vagy vagyongazdálkodója az elpusztult, eltávolított faegyedek helyén és egyéb ültetésre alkalmas helyeken a térségre jellemző őshonos fafajok allergén virágport nem termelő változatait vagy inváziós tulajdonságokkal nem rendelkező a települési ökológiai viszonyoknak ellenálló exotákat telepít a helyi jegyzővel előzetesen egyeztetve.

3.1.1.3. Az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok egyedeinek visszaszorítása, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.

3.1.1.4. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás érdekében a terület vízviszatarító képességének javítására többszintű zöldfelület kialakítására célszerű törekedni.

3.1.1.5. A csapadékvíz helyben tartása, szikkasztása is lehet cél, melynek érdekében természetközeli gyepfenntartást célszerű alkalmazni, a kaszálások számát mérlegelés alapján csökkentve akár, illetve a kaszálásokat térben és időben ütemezve.

3.1.2. Fajok védelme

3.1.2.1. Fontos a parkban természetvédelmi szempontból jelentős fák és bokrok megőrzése, életfeltételeinek biztosítása. Fokozott figyelmet kell fordítani a fákhöz köthető fajok (pl. rovarok, énekesmadarak, denevérek) megővésére.

3.1.2.2. Fészkelési, költési időszakban a parkfenntartási és a természetvédelmi kezelési tevékenységek során fokozottan ügyelni kell a fészkek biztonságára. A helyi jegyző előzetesen egyeztetve a fészkelési, költési időszakot megelőzően a fentiek érdekében konzultációt folytat a terület tulajdonosával vagy vagyonkezelőjével.

3.1.2.3. Gondoskodni kell a területen található értékes fák rendszeres kezeléséről, fenntartásáról.

3.1.2.4. A madárvilág és a denevérek életterének növelése érdekében javasolt odúk kihelyezése.

3.1.2.5. Amennyiben balesetvédelmi szempontból indokoltá válik idős, odvas, mélyen bekorhadó ágcsontokkal, repedésekkel, szétnyíló fahasadásokkal rendelkező fa kivágása, ilyen elemeket tartalmazó farész visszavágása, a munkálatok kizárólag a denevérek és egyéb faodvakat használó védett kisemlősök (pl. pelék) életciklusa és a madarak költési időszakának szempontjából kritikus időszakokon kívül, augusztus 15.- október 31. között végezhetők.

3.1.2.6. A fakivágást, visszavágást minden esetben az odvak előzetes átvizsgálása kell, hogy megelőzze, a vágás csak akkor történhet meg, ha sikerült meggyőződni arról, hogy madarak nem költenek a fán, az odvakban, résekben denevérek vagy egyéb védett kisemlősök nem tartózkodnak.

3.1.3. Táj- és kultúrtörténeti értékek

A természetvédelmi kezelés során a park megfelelő színvonalú fenntartásáról és fejlesztéséről gondoskodni kell, a park környezetét folyamatosan karban kell tartani.

3.1.4. Látogatás

A terület szabadon látogatható.

3.1.5. Kutatás, vizsgálatok

A területen kutatási tevékenységet kizárólag a tulajdonossal vagy a vagyonkezelővel előzetesen egyeztetett kutatási terv alapján, a természetvédelmi kezelést elősegítő ismeretek bővítése céljából engedélyezhető.

3.1.6. Terület-és földhasználat

3.1.6.1. A területrészek jellegének, a területhasználat módjának megváltoztatása - ideértve a nyomvonalas létesítmények építését vagy más beépítést is - kizárólag a természetvédelmi kezeléssel összhangban és a helyi jegyző által meghatározott feltételek mellett lehetséges.

3.1.6.2. A hulladék és egyéb szennyező anyag lerakása nem megengedett.

3.1.7. Természetvédelmi infrastruktúra

A védett Parkot a 1996. évi LIII. törvény 26. § (1) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően táblával kell jelölni, feltüntetve védettségét. A tábla fenntartásáról gondoskodni kell.

3.1.8. Földtani, felszínalaktani természeti értékek védelme

A Park területén a felszín átalakítása, vagy azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések elérése érdekében végezhető.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4. A védett természeti terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője rendszeresen figyelemmel kíséri a védett terület állapotát, a szükséges természetvédelmi kezeléseket elvéggeztetik.

5. Ez a terv tíz éves időszakra szól. Felülvizsgálata 2034-ben ismét szükségessé válik, azonban a természetes körülményekben jelentkező, nem várt események korábbi felülvizsgálatát lehetővé teszik.

Pusztavámi Rk. templom környezetében álló 10 db vadgesztenyefa (Pusztavám 1237 hrsz.) és Pusztavámi Rk. temetőben álló 1 db hársfa (Pusztavám 399 hrsz.) helyi jelentőségű védett természeti emlékek természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

1.1. A Pusztavámi római katolikus templom környezetében álló vadgesztenyefák és a Pusztavámi római katolikus temetőben álló hársfa (a továbbiakban: vadgesztenyefák és hársfa) jó egészségi állapotának megőrzése, javítása a szakszerű gondozás révén.

1.2. A vadgesztenyefákat és a hársfát óvni kell minden olyan hatástól, mely fennmaradását veszélyezteti. Figyelmet kell fordítani a fák és környezetük természetes viszonyainak fenntartására és eredeti jellegüknek megőrzésére.

1.3. Törekedni kell a vadgesztenyefák és hársfa környezetében megjelenő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. A jelentős dendrológiai értékkel bíró vadgesztenyefák és hársfa megóvását segítő tevékenységek támogatása.

2.2. A fához kötődő élővilág védelme.

2.3. Biztosítani kell a fák gyökérzetének megfelelő víz és tápanyagellátását, valamint óvni kell a sérülésektől.

2.4. A letört, levágott ágak helyeit védőkezelní kell.

2.5. A vadgesztenyefák és a hársfa ápolása, egyedi kezelése, egyedi alakítása.

2.6. Ha a fák megdőltek, megtámasztásukat statikus szakértővel meg kell terveztetni.

2.7. Nem megengedettek a vadgesztenyefákat és hársfát veszélyeztető vagy károsító, megsemmisítésüket eredményező tevékenységek.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

3.1.1.1. A vadgesztenyefák és a hársfa egészségi állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.

3.1.1.2. Amennyiben balesetvédelmi szempontból indokoltá válik idős, odvas, mélyen bekorhadó ágcsonkokkal, repedésekkel, szétnyíló fahasadásokkal rendelkező fa kivágása, ilyen elemeket tartalmazó farész visszavágása, a munkálatok kizárólag a denevérek és egyéb faodvakat használó védett kisemlősök (pl. pelék) életciklusa és a madarak költési időszakának szempontjából kritikus időszakokon kívül, augusztus 15.- október 31. között végezhető.

3.1.1.3. A fakivágást, visszavágást minden esetben az odvak előzetes átvizsgálása kell, hogy megelőzze, a vágás csak akkor történhet meg, ha sikerült meggyőződni arról, hogy madarak nem költenek a fán, az odvakban, résekben denevérek vagy egyéb védett kisemlősök nem tartózkodnak.

3.1.1.4. Az elkorhadt részeket az egészséges felületig el kell távolítani és le kell kezelni.

3.1.1.5. A vadgesztenyefák és a hársfa egészséges állapotban történő megtartásához kiemelt fontosságú, hogy a fák törzse körüli talaj szabadon, burkolatlanul maradjon.

3.1.1.6. Amennyiben a csapadék nélküli, aszályos idő beköszönt, a fákat körülvevő talajfelszín locsolása szükséges.

3.1.1.7. A vadgesztenyefákon és a hársfán folyamatosan vizsgálni kell a kártevők megjelenését, szükség esetén ellene a megfelelő védekezést – vegyszeres, fizikai – biztosítani kell.

3.1.2. Fajok védelme

3.1.2.1. A vadgesztenyefák és a hársfa megőrzése, életfeltételeinek biztosítása. Fokozott figyelmet kell fordítani a fához köthető fajok (pl. rovarok, madarak, denevérek) megóvására.

3.1.2.2. Fészkelési, költési időszakban a római katolikus templom környezetében álló vadgesztenyefák fenntartási és a természetvédelmi kezelési tevékenységei során fokozottan ügyelni kell a fészkek biztonságára. A helyi jegyző előzetesen egyeztetve a fészkelési, költési időszakot megelőzően a fentiek érdekében konzultációt folytat a terület tulajdonosával vagy vagyongazdájával.

3.1.3. Táj- és kultúrtörténeti értékek

A helyi védett területen a vadgesztenyefák és a hársfa képezi a táji- és városképi szempontból meghatározó értéket.

3.1.4. Látogatás

A terület szabadon látogatható.

3.1.5. Terület-és földhasználat

3.1.5.1. Minden olyan terület és földhasználat, amely a vadgesztenyefák és a hársfa állapotát közvetve, vagy közvetlenül veszélyeztetni nem megengedett.

3.1.5.2. A vadgesztenyefák és a hársfa környezetében történő nyomvonalas létesítmények építését vagy más beépítést is - kizárólag a természetvédelmi kezeléssel összhangban és a helyi jegyző által meghatározott feltételek mellett lehetséges.

3.1.5.3. A hulladék és egyéb szennyező anyag lerakása a fák közelében nem megengedett.

3.1.6. Természetvédelmi infrastruktúra

A védett vadgesztenyefákat és a hársfát a 1996. évi LIII. törvény 26. § (1) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően táblával kell jelölni, feltüntetve védettségét. A tábla fenntartásáról gondoskodni kell.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4. A védett természeti emlékek tulajdonosa vagy vagyonkezelője rendszeresen figyelemmel kíséri a védett terület állapotát, a szükséges természetvédelmi kezeléseket elvégezteti.
5. Ez a terv tíz éves időszakra szól. Felülvizsgálata 2034-ben ismét szükségessé válik, azonban a természetes körülményekben jelentkező, nem várt események korábbi felülvizsgálatát lehetővé teszik.

Végső előterjesztői indokolás

Pusztavám Község Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletében rendelkezett a helyi természeti értékek védelméről, a katolikus temetőben lévő hársfa, a templom körüli gesztenyefák valamint a vadászház körüli park védelméről. A képviselő-testület 62/2024. (IV.23.) határozatával úgy döntött, hogy a településkép védelméről szóló 7/2019 (IX.02.) önkormányzati rendeletben meghatározott helyi természetvédelmi értékek védelmének fenntartása érdekében ezen rendelet 1. mellékletének módosítását rendeli el valamint ezzel egyidejűleg a jelenlegi helyi védett értékekről önálló önkormányzati rendelet kerül megalkotásra.